МЕТОДСКИ ЕДИНИЦИ ПО ФИЛОЗОФИЈА ЗА 4-та ГОД. (а,б,в,г)

Сорен Киркегор (1813 – 1855)

- **Дански филозоф, воспоставувач на егзистенцијализмот. За новиот век карактеристично е <u>будење на самосвеста</u> како начин на себеразбивање и пронаоѓање пат за сопствениот и за општествениот развој на човештвото. Го претпочита личниот однос на човекот кон светот.**
- **Основен проблем за Киркегор е егзистенцијата, според него таа е еднократна и непофторлива, парадоксална и непредвидлива. Човекот е постојано распнат меѓу можноста да избира или-или, тој е во постојана грижа за својата егзистенција незнае што да направи, а од тоа произлегуваат вина, гнев и очај. Автентичната егзистенција разликува три стадиуми:**
  Прв – естетски живот (препуштање на сетилата, фантазијата, моменталните задоволства)
  Втор – етичкиот живот (дејствување со етички обврски кон другиот)
  Третиот – религиозниот живот (човекот се стопува со Бога)

Прашања за размислување :

1. **Што е егзистенцијата ?**
2. **Каков егзистенционален избор имаме ?**
3. **Дали егзистираме или го живееме животот ?**

Фридрих Ниче (1844 – 1900)

- **Го изразува критичкиот став на современата култура, филозофија и наука. Воедно дава духовна критика на современоста, нејзините духовни својства и вредности. Вели дека модерната Европска култура е во криза (судир помеѓу реалните животни потреби и претставата за вистинската состојба). Модерната Европска култура според Ниче е <u>нихилистичка</u> зошто вредностите немаат смисла бидејќи се во спротивност со реалниот човек.**
- **Превреднување на сите вредности – отфрлање на сите постојни вредности и создавање на услови за пофторно воспоставување на културата и животот. Ова претставува нови сфаќање за свето и животот.**
- **Барање на натчовек- слободна личност, тој е воин, смел, гениј, храбар, возвишен со силна волја, кој создава и урива.**

Неподлегнува на никакви правила освен тие што самиот си ги поставил. Ги отфрла наметнатите вредности – тоа е всушност иморализмот на Ниче.

Прашања за размислување :

1. **Кои вредности ги преферираме?**
2. **Дали во нашето општество имаме криза на духовните вредности?**
3. **Колку волјата за моќ влијае врз губењето на вредностите?**